

Innovatieve bedrijven kiezen voor Wageningen

Innovatieve agrobusinessbedrijven kiezen graag voor Wageningen om zich te vestigen. Zaken als vestigingskosten, de tijd om het vergunningenstelsel te doorlopen en het aantrekken van de juiste medewerkers spelen een belangrijke rol bij die keuze.

Frank de Vries

Jurist Mark Offerhaus is directeur van het innovatieve biotechbedrijf Microeos. Hij heeft zijn sporen verdiend in binnen- en buitenland bij ING. Na een verblijf van vijf jaar in Tokyo voor ING, wilde hij een eigen bedrijf opstarten. Hij zocht een bedrijf met een technologie als oplossing voor het vraagstuk van antibioticaresistentie bij mens en dier en stuitte op het Amerikaanse bedrijf Expo Bio. Dit bedrijf maakt bacteriofagen, kleine natuurlijke micro-organismen die uitsluitend bacteriën kunnen doden. Offerhaus ging er in 2000 werken en kon in 2005 met enkele investeerders een deel van de technologie via een managementbuy-out kopen. Na de overname vroeg Offerhaus zich af wat de beste vestigingsplaats voor Microeos zou zijn. Hij koos voor zijn roots, Nederland, en liet zijn keuze voor een vestigingsplaats vooral afhangen van de infrastructuur, goed te rekruteren medewerkers en eenvoud in het verkrijgen van vergunningen. "Wageningen bood de meeste kansen", aldus Offerhaus. In Wageningen vond hij de Food Valley, Health Valley en lokale overheden die gericht zijn op het helpen van innovatieve bedrijven. "Business bouwen is al moeilijk genoeg: dan wil je geen tegenwind door vestigingsperikelen." Offerhaus weet dat handelsdelegaties uit het buitenland graag naar Wageningen komen. Veel bedrijven uit een sector bij elkaar is interessant voor delegaties. En omgekeerd is het voor een bedrijf interessant om in een gelijkgestemde omgeving te werken. Volgens Simon Vink van Wageningen Universiteit en Research Centre is Wageningen inderdaad een hele geschikte vestigingsplaats voor bedrijven in land- en tuinbouw met een sterke research-poot. "Wageningen heeft de paden gebaad met de vergunningprocedures voor haar innovatieve activiteiten en uitstekende contacten opgebouwd

met provincie en gemeente. Andere bedrijven kunnen daar nu op meeliften. Wageningen heeft zelfs een organisatie (Start-Life) die beginnende bedrijven door de procedures helpt."

Korte lijnen

Paul Volleman, coördinator economie, food en innovatie van de gemeente Wageningen, weet dat Wageningen een magneet is voor kennisintensieve bedrijven. "De befaamde Wageningen Universiteit trekt bedrijvigheid aan." Daarnaast profileert Wageningen zich samen met zeven randgemeentes als Regio Food Valley. Volleman vertelt dat bedrijven bij hun locatiekeuze erg letten op de kosten en geschikt personeel. En juist die kosten worden in Wageningen zo laag mogelijk gehouden, aldus Volleman. Verder letten bedrijven op een goede ontsluiting. Wageningen ligt centraal in Nederland en heeft veel snelwegen in zijn nabijheid. Hoewel voor het doorlopen van vergunningen als een milieuvergunning de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan landelijke termijnen staan, slaagt Wageningen erin om in 20 tot 25 weken (exclusief de inzagetermijn) dit traject te doorlopen. Volleman: "Dat is het voordeel van een kleine gemeentelijke organisatie. Ik loop met het bestemmingsplan onder mijn arm naar de collega voor milieuvergunningen en vraag om een snelle behandeling voor het betreffende bedrijf." Offerhaus van het bedrijf Microeos beaamt dit. "In enkele maanden hadden we de zaak rond. En voor 20 procent minder kosten dan in de gemeente Utrecht." Offerhaus zocht naar een op biotechnologie gericht vestigingsklimaat. "Wageningen profileerde zich in dat opzicht met Food Valley dus het beste voor ons. Dat is in de praktijk geweldig goed bevallen. Internationale toelatingen, zoals de eerste Amerikaanse goedkeuring voor een product van ons, ging beter door contacten via het 'Wageningse

Wageningen Food Valley

- 15.000 onderzoekers
- 1.440 bedrijven
- 20 onderzoeksinstituten
- 70 sciencebedrijven
- 1 op 5 inwoners is van internationale afkomst (7.000)
- 5.500 studenten van wie 1 op 4 van internationale afkomst
- 152 nationaliteiten (vergelijk: New York 150)

NIUWBOUW OP SCIENCE PARK WAGENINGEN

FrieslandCampina start de bouw van haar nieuwe innovatiecentrum.

Foto: Frank de Vries

netwerk'. De Food Valley heeft deuren voor ons geopend en gezorgd voor researchpartners. En als wij ergens een vergunning voor nodig hebben, dan wordt dat direct goed begrepen door de gemeente en krijgen we snel een relevante respons. Dat is precies waar je als ondernemer op zit te wachten, concreet en zinvol."

Universiteitssteden

"Wageningen Universiteit doet op het gebied van nieuwe vestigingen goede zaken met de provincies Friesland, Gelderland en Flevoland. "Hier hebben wij uitstekende contacten waar bedrijven van kunnen profiteren. Provincies en gemeenten zijn er tegenwoordig op gebrand om kennisintensieve bedrijven naar zich toe te trekken. Dat geeft een provincie en gemeente uitstraling", zegt Vink van Wageningen UR. Maar het lukt niet altijd. Zo is er meer dan 25 jaar aan getrokken om het Zernike Science Park Groningen van de grond te krijgen. Zonder succes. Dirkjan Masman, tot voor kort directeur van de Stichting Business Generator Groningen, heeft een verklaring voor het praktisch lege park. "Dit Science Park werd gerund door leraren en adviseurs. Echte ondernemers werden er niet bij betrokken." En in 2005 werd het plan om een Bio Sciences Park op te richten bij Lelystad in de ijskast gezet.

Wegens gebrek aan interesse bij bioscience-bedrijven, volgens de officiële lezing. De bedrijven haakten af omdat de procedures allemaal veel te lang zouden gaan duren. "Dit was het gevolg van een verkeerde aanpak", aldus Vink. "Snelheid is een belangrijke voorwaarde om een bedrijf binnen te halen." Er werd dan ook vlot gehandeld door Wageningen en de overheden toen FrieslandCampina interesse toonde voor Wageningen als vestigingsplaats. FrieslandCampina sloeg in december 2011 de eerste paal in Wageningse grond voor haar innovatiecentrum. Woordvoerder Jan-Willem ter Avest van FrieslandCampina weet dat de keuze voor Wageningen gestoeld is op verwantschap en recruitment. Ter Avest: "Wageningen Universiteit heeft een grote verwantschap met onze producten. En de vele buitenlandse studenten komen uit landen waar FrieslandCampina actief is. Door buitenlandse studenten in Wageningen te werven, kunnen wij die mensen later in hun thuisland werk bieden." De goede bereikbaarheid voor de medewerkers (naar verwachting ruim 350) en de lage vestigingskosten waren zeker ook belangrijk bij de keuze voor Wageningen. Naast Wageningen zijn ook Utrecht, Leiden en Venlo in trek als vestigingsplaats. Iedere universiteitsstad heeft een eigen profiel en trekt een bepaald type bedrijven aan. De Franse zuivelgigant Danone heeft er eind vorig jaar voor gekozen om

in Utrecht neer te strijken. Daar zal in 2013 op het Science Park Utrecht een groot onderzoekscentrum voor babyvoeding en medische voeding verzeilen. Het centrum gaat werk bieden aan zo'n 400 medewerkers. Waarom is er voor Utrecht gekozen? Woordvoester Mirjam Govers van Danone Research weet dat de keuze voor Utrecht vooral is ingegeven door de inzet van medewerkers. Govers: "We hebben op meerdere plaatsen in Nederland kleine locaties voor ons onderzoek; die gaan we nu bundelen in Utrecht. Als we hadden gekozen voor bijvoorbeeld Amsterdam, waren we veel goed opgeleide medewerkers kwijtgeraakt. Centraal, in Utrecht, was om de beste optie voor ons. En natuurlijk heeft de omgeving, Life Science Utrecht, en de steun vanuit Economische Zaken en de gemeente Utrecht meegespeeld bij de keuze. Directeur Offerhaus van Microeos heeft in Wageningen volop keuzemogelijkheden bij uitbreiding van zijn personeelsbestand. "Potentiële medewerkers zitten op een steenworp afstand."